

Muhsin Bozkurt röportajı

“Okumadığım zamanları boşa gitmiş sayıyorum. İnsanın en büyük vasfı okumaktır. Eğer okumuyorsa insanlığın gereği eksik kalır demektir. Kâinat büyük bir kitap, insan ise onu okuyan küçük bir kitaptır..”

► Sayfa 9’da

Mesnevi nüshası restore ediliyor

“Rami Kütüphanesi’ndeki Kitap Şifahanesi bölümünde yazma eserlerin bakım ve onarım çalışmaları yapılıyor. Bu eserlerden biri de Kanuni dönemine ait olduğu düşünülen Mesnevi nüshası oldu.”

► Sayfa 6’da

YENİASYA

FİDANLIK

MAYIS 2023

Sayı : 5

“Hür Nesillere Gür Sesi”

editor.fidanlik@yeniasya.com.tr

Osman YİĞİT

Meşrutiyet ve Meşveret

Bu iki kavram insanlık tarihinde saadet asrı denilen bir dönemin yaşandığı müstesna bir zaman diliminin mirası.

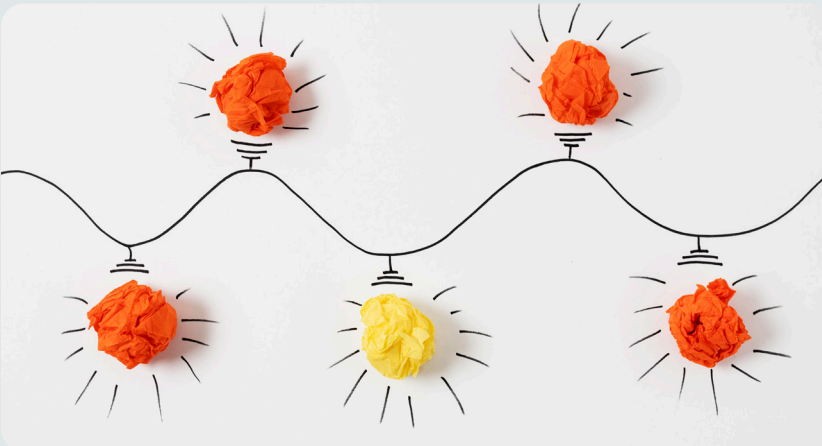
Hilafetin misyonu olan ‘hürriyet ve adaletin’ hâkim olduğu bu dönemden sonra şahs-ı manevi/kamuoyu ve kanun hakimiyeti yerine şahısların riyaseti ve keyfî uygulamalar dönemi başlarken, seçimle iş başına getirilen 4. ve 5. halifeler “adalet ve hürriyet” namına meydana çıkıp halifelîği saltanata dönüştüren müstebitlerle mücadele etmişler. Tahribatın kolaylığı nispetinde, inşa edilmek istenen adalet ve hürriyet binası istibdat saltanatının topuzuyla yıkılmış. Zaman zaman onu tekrar inşa etmeye çalışan kahramanlar olmuş. Lakin hep azınlıkta kalmışlar, müstebitlerin sesleri onlardan ziyade duyulmuş.

Hürriyet ve adalet sistemi olan meşrutiyet ve meşveret, yürürlükten kalkınca onun tahtına tam zıttı olan kavramlar oturmuş: İstibdat ve zulüm.

Asr-ı Saadet’te ölen istibdat, şahıs riyasetiyle tekrar ihya olmuş ta ki ‘meşrutiyet’ gündeme gelene kadar. I. Meşrutiyet’i, birkaç hürriyet kahramanının samimi gayretleri netice verdi. Birkaç çiçeğin görülmesi, baharı müjdeledi lakin tam manasıyla bahar olmadı. II. Meşrutiyet’e, daha çok ehl-i hamiyet çalıştı, gayret etti. Toplumun her kesiminden müdâfi buldu. Artık insanlar 30 senelik orucun iftarını ve bayramını görmeye şiddetle arzuluymuş. Adalet müdafileri, hürriyet kahramanları, müceddid ve allameler, müfessirler, mantık dehalaları, müellifler, kumandanlar... Meşrutiyet ve meşveret için seslerini her zeminde duyurmaya çalıştılar. Ve insanlar, meşrutiyet ufuklarında bir padişah gibi söz hakkı olduğu ümit ışıklarını temaşaya başladılar. Zaman zaman değişik perdeler çekilse de, o ışıkla insanlar arasında, elbet o perdeler yırtılıp daimi aydınlık galebe edecek.

Toplumun manevi hizmetlerini organize eden ve demokrasinin temel dinamiği olan “ahlakî” tesis etmeye çalışan cemaatler ve dini gruplar, bu işlerin organizasyonunda meşvereti esas alması; toplumun maddî hizmetlerini organize eden meşrutiyet/cumhuriyet idarelerinin (devletin ve kurumların) hürriyet ve adaleti esas almasıyla, toplumun ruh ve bedeni birbirleriyle uyumlu olmuş olur. Bir toplumun dengesi bu iki dinamiğin cem edilmesi ile temin edilir. Bunlar hakiki ve manevi baharın biri çiçeği diğeri nesimi ve rayıhasıdır. Bu hürriyet ve adalet zemininde yetişen istidatlar, kabiliyet meyvelerini verecekler inşallah.

Bu maddi ve manevi bahara hazırlık için, her fert en küçük daireden en büyük daireye kadar meşvereti esas almalı. Dershane, evimizde, işimizde, köyümüzde, şehrimizde, ülkemizde ve dünyada meşveretli bir hayat tesis etmemiz lazım. İttihad-ı İslama giden yol da cemaatlerin birbirleriyle meşveretine vâbeste..

Gayemiz, baharı görmek ve yaşamak için hürriyeti besleyen imana çalışmak, hür zeminlerde meşveret edip, meşveretle efkar-ı tevhid ve tesanüdü temin etmek. Zira ahir zamanda şahs-ı manevilerin mücadelesinde; fikir karşısında, dâhî de olsa, yenik düşen şahısların gölgesinde değil, mütesanid heyetlerin hür fertleri olarak meşveretlerde (meşru ve meşveretli ortamlarda) yerimizi almak lazım.

Yaşasın hürriyet, adalet, ittifak, meşveret ve meşrutiyet. Ölsün müfârakat, cehalet, esaret ve istibdat.

3.ŞÛRA UFUKTA GÖRÜNDÜ

Risale-i Nur’un imani, içtimai ve siyasi ölçülerini toplumun bütün kesimlerine ulaştırmak üzere toplanan gençler, Başiskele’de üçüncü kez bir araya geliyor.

Yeni Asya gençlerinin geçmiş hizmetleri değerlendirip geleceğin hizmetlerini şekillendireceği Gençlik Şûrası organizasyonunun üçüncüsü, 4 Haziran’da Kocaeli Başiskele’de gerçekleştirilecek.

Fidanlık’ın ilk sayısında bahsettiğimiz ve bizimde yayın hayatımıza girmemize vesile olan II. Gençlik Şûrası’nın ardından altı ay sonra, sıra bir yenisine geldi.

Özellikle gençler arasında ittifak, tesanüd, muhabbet ve dayanışmaya vesile olan Gençlik Şûraları’nın devamlılık arz etmesi, müstakbel hizmetler için de oldukça önemli. Şûralarda, Yeni Asya’ya yakışan hizmet hamlelerini sıralayan genç adamlar, proje halinde ifade ettikleri fikirleri, yine şûra zemininde kurulan ekiplerle hayata geçirme fırsatı yakalıyor.

Şûra vesilesiyle ekilen fikir tohumları, ihlas ile sulanıp birer ‘fidan’ olarak yeşeriyor. Herkesin teveccühüne mazhar olup çiçeklerini neşrediyor. Muzır fikirlerin, dalalet ekinlerinin, şüphe ve vesveselerin hüküm sürdüğü asrımızda, civanmerdane ortaya atılan gençler, İslam’ın en yüksek gür sâda, olması için canla başla çalışıyorlar.

Bu vesileyle fani ömürlerini, baki cennet ömürlerine tevdi ediyorlar.

II. Gençlik Şûrası’nda kurulan heyetler şunlardı:

1. Dijital Medya Heyeti
2. Sosyal Faaliyetler Heyeti
3. Yurtdışı Hizmetleri Heyeti

Dijital Medya Heyetimiz, Fidanlık e-gazetesi ve sosyal medya ekipleri ile iş başında. Hakikatleri tüm dünyaya duyurmanın peşinde!

Sosyal Faaliyetler Heyetimiz, okuma programlarından mevlit tertiplerine kadar organizasyon noktasında ülfet anılarımızı şevk dolu bir maceraya çeviriyor.

Yurt Dışı Hizmet Heyetimiz, başta Kıbrıs ve Almanya’daki hizmet mahallerini ziyaret edip, güzel ve “Nurlu” hatıralar edinmek için listelerini ayarlıyor.

Şimdi ise Neşriyat heyeti kurulması planı ile III. Gençlik Şûrası’na doğru parlaya parlaya, etrafa ışık saçan bu hareket, “Benim de bir fikrim var!” diyen tüm gençleri dört gözle bekliyor.

► Sayfa 3’te

Ahmet Said DOĞAN
Ah Minel Huzur

02

Hasan ŞAHİN
Moore Yasası
Yıkılırken...

04

İbrahim Yasir TEĞİŞ
Tefekkür-ü
Hayvanat

06

Ahmet Sertaç İLERİ
Otofajı ve Oruç

07

Taha ŞAHİNER
20 Yılın
Hâtimesi

08

“Gökle yer arasında Allah’ın hükmüne boyun eğerek uçan kuşları görmezler mi? Onları havada tutan, Allah’tan başkası değildir. İman eden bir topluluk için şüphesiz bunda deliller vardır. “

(Bakara Suresi, 257.Ayet)

“Bir mü’min uğradığı bir musibetten dolayı din kardeşini teselli ederse, Allah kıyamet günü ona mutlaka şeref elbiselerini giydirtir.”

(Ebu Davud, Melahim, 1)

BEDİÜZZAMAN
SAİD NURSÎ

Risale-i Nur belâların def’ine ehemmiyetli bir vesiledir

Risale-i Nur bir vesile-i def-i belâdır; tatile uğradıkça, belâ fırsat bulup gelir.

Emirdağ Lahikası, s.150

Üçüncü nokta: yette vardır: “Öyle musibetten kaçınz ki, geldiği vakit zâlimlere mahsus kalmaz, mâsumlar ve mazlumlar da içinde yanar.”1 Çünkü, musibet-i âmmeden mâsumlar harika bir tarzda, yangın içinde selâmette kalsalar, hikmet-i diniye bozulur. Çünkü din bir imtihan, bir tecrübedir. O vakit, Ebu Cehil gibi fenalar, aynen Ebu Bekir-i Siddık Radiyallahu Anh gibi tasdik ederler. Onun için, musibet-i âmmede mâsumlar da belâ çekerler.

Dördüncü nokta: Şimdi, malda ve rızıkta hilelerle suistimâl ile, rüşvetle çok haram karıştığı ve ekinciler kendi malına hakkıyla sahip olmadığı ve on adamdan iki-üçü tam rahmete müstahak ise, ekincilerin malından istifade edenlerden beş-altısı ya zulümle, haram karıştırmakla, ya şükürsüzlükle rahmete istihkakını kaybediyor.

Beşinci nokta: Risale-i Nur, bu Anadolu memleketine, belâların def’ine ehemmiyetli bir vesiledir. Sadaka nasıl belâyı def ediyor; onun intişarı ve okunması küllî bir sadaka nev’inde semâvî ve arzî belâların def’ine çok emâreler ve çok hadiselerle tebeyyün etmiş. Hattâ Kur’ân’ın işaretleriyle tahakkuk etmiş. Ve yazmasını ve intişarını men etmek zamanlarında dört defa zelzelelerin başlaması ve intişarıyla durmaları ve Anadolu’da ekser okunması İkinci Harb-i Umumînin Anadolu’ya girmemesine bir vesile olduğu Süre-i Ve’l-Asr işaret ettiği, bu iki ay kuraklık zamanında mahkemenin Risale-i Nur’un beraatine ve vatana menfaatli olduğuna dair kararını Mahkeme-i Temyiz tasdik ederek tam bir serbestiyetle Risale-i Nur’un intişar ve okunmasını beklerken, bütün bütün aksine olarak men edilmesi ve mahkemedeki risalelerin sahiplerine iade edilmemesi ve bizi de o cihetle konuşmaktan men etmeleri cihetiyle, belâların def’ine vesile olan bu küllî sadaka-i mâneviye karşı çıkmadı, günahımız neticesi kuraklık başladı.

Altıncı nokta: Yağmursuzluk bir musibettir ve ceza-yı amel bir azaptır. Buna karşı, ağlamakla ve hüzn ve kederle, niyaz ve hazinâne yalvarmakla ve pek ciddî nedamet ve tevbe ve istiğfar ile karşılamak ve sünnet-i seniye dairesinde, bid’alar karışmadan, şeriatin tayin ettiği tarzda dergâh-ı ilâhiyeye iltica etmek ve dua ve o hale mahsus ubudiyetle mukabele etmektir.

Hem böyle umumî musibetler, ekser nâsın hatâsından geldiği cihetle, o insanların ekseri (kısım-ı âzamı) tevbe ve nedamet ve istiğfar etmekle def olur.

Biz Risale-i Nur şakirtleri dünyaya çok ehemmiyet vermediğimizden, dünyaya yalnız Risale-i Nur için baktığımızdan, bu yağmursuzlukta dahi o noktadan bakıyoruz. İşte, Denizli’de mahkemeye verilen cüz’î bir kısım Risale-i Nur, sahiplerine iadesinin aynı zamanında, burada dahi bir kısım zatlar yazmaya başlamaları aynı vaktinde, bu yağmursuzlukta bir derece rahmet yağdı. Fakat Risale-i Nur’un serbestiyeti cüz’î olmasından, rahmet dahi cüz’î kaldı. İnşaallah, yakında benim de risalelerim iade edilecek, tam serbest ve intişarı küllîleşecek ve rahmet dahi tam olacak.

Emirdağ Lahikası s.32

Dağarcık

Hürriyet

Hür olma durumu, köle ve esir olmama.

“Ben ekmeksiz yaşarım **“hürriyetsiz”** yaşayamam.”

(Emirdağ Lahikası s.47)

“Milletlerin ve fertlerin millî kimliklerini inkişaf ettiren hususan **“hürriyetçilik”** veya demokrasi olduğunu hepimiz biliyoruz. “

(Hangi Avrupa? s.127)

Ahmet Said DOĞAN

Bediüzzaman Hazretleri’ni kıymetli kılan birçok husus var. Bir çırpıda belki onlarca sayılabilir. Ancak bugüne kadar bu kadar insanın Risâle-i Nurlar’da kendisini bulması gösteriyor ki bu hakikatlerde insan ruhuna dokunan manalar var. Mesela bakınız: “*Eyvah, aldandık! Şu hayat-ı dünyeviyeyi sabit zannettik. O zan sebebiyle bütün bütün zayı ettik. Evet, şu güzêrân-ı hayat bir uykudur; bir rüya gibi geçti. Şu temelsiz ömür dahi bir rüzgâr gibi uçar, gider.*”

İnsanın ruhuna faniliği, bu dünyada beka aramanın yanlışlığını tüm gerçekliğiyle yüzüne çarpan şu ifadeler 17. Sözün 2. Makamı’nda geçiyor.

Bediüzzaman Hazretleri, veciz ifadelerle dünya hayatına dalanları, hiç ölmeyecek gibi (hırs) içinde yaşayanların, ilerleyen zamanlarda akılları başlarına gelince pişmanlık içeren cümlelerini yukarıda bütün çıplaklığıyla gösteriyor.

Ve bize diyor ki: “*Eyvah, dünyayı yanlış değerlendirdik! Yaşadığımız hayatı hiç bitmeyecek sandık. O yüzden düşünmeden israf ettik. Evet şu hayat geçici bir uykudur, bir rüya gibi geçti. Şu temelsiz ömür dahi bir rüzgâr gibi uçar gider.*”

Bu ifadeler insanın içinde çırpınıp durduğu pek çok probleme çözüm mahiyetinde olsa da ne yazık ki hafifliğimize kurban gidiyor.

Ah minel huzur

“

Eyvah, aldandık! Şu hayat-ı dünyeviyeyi sabit zannettik. O zan sebebiyle bütün bütün zayı ettik. Evet, şu güzêrân-ı hayat bir uykudur; bir rüya gibi geçti. Şu temelsiz ömür dahi bir rüzgâr gibi uçar, gider.

”

Hafifliğimize derken şunu kastediyoruz: Üstadımız Bediüzzaman Hazretleri’nin yaşadığı dönemde kullanılan Osmanlı Türkçesi şimdikinden biraz daha farklı idi. Dil, devlet bünyesinde yaşayan her insanı kuşatacak zenginliğe sahipti. Haliyle böyle bir zenginlik içerisinden çıkan böyle kıymetli bir esere 200-300 kelimeyle konuşan bizler muhatap olmaya çalışıyoruz. Hafifliğimiz işte burada.

Bu hafiflik bizi birçok kıymetli hakikatten mahrum edebiliyor, suyun

yanında cehaletimiz sebebiyle susuzluktan ölüyoruz. Her dertli için bir deva saklanan bu eserden istifade edemiyoruz.

Konumuza gelecek olursak insan fani. yaşadığı dünya fani. sevdikleri ve nefret ettikleri fani. Üstad’ın “temelsiz bir ömür” tabiri ne kadar yerinde. Ömrümüz zaman geçtikçe dünyada kökleşip sabitleşmiyor aksine yaşlandıkça ömründen eksilen her bir dakika onu bu dünyadan koparıyor.

Ancak geçici sarhoşluk veren her şey durdurulamayan bu gidişatı unutturmaya yönelik. İnsan misafir olduğu gerçeğini unutunca ise bambaşka bir tehlike ortaya çıkıyor: Acı

Bir misafir gittiği evde etrafındaki eşyaya ne kadar bağlanırsa ayrılırken ki acısı o kadar fazla olur. Dünya muhabbeti de öyle.

İşte ahiretle birleşen bir fani hayat anlayışı bir anda eşyaya bakışı ters yüz ediyor üzüntüyü umuda çeviriyor. Artık toprak olmak yok, sevilen hayatın ebediyeti var. Artık ayrılık yok tam anlamıyla bir beraberlik var. Ve acı yok artık elemsiz mutluluk var...

İşte Bediüzzaman Hazretleri’nin kısacık ifadelerinden çıkardığımız bu manalar hakkıyla okunsa kim bilir kaç tane yarayı kaç tane gönlü tamir eder. Bunun içinde samimiyet ve sebat gerekiyor. Sizce de öyle değil mi?

Ahmet Eren ÜNAL

Hür yaşarken zindan olan hayatlar

Hür ve özgür bir şekilde yaratılan ve yaşamına öyle devam eden insan nasıl olur da hayatı zulümatlı, perişan ve zindanı aratmayan bir yaşam döngüsüne girer?

Gerçekten, onun hayatını bu denli alt üst eden, çıkmazlara sokup derman arttıran çareleri, gaffetle insanı unutturan ve hayat-ı içtimaiyeyi de bir o kadar zehirleyen şey şahıslar mı, kurumlar mı? Yoksa bilmediğimiz, çaresi olmayan hastalıklar mı? Cevapsız kalan bu sorular karşısında, Üstadımız verdiği müthiş izahlarla bizi aydınlatıyor.

OKB dediğimiz takıntılı hastalıklar ve beraberinde getirmiş olduğu psikiyatrik rahatsızlıkların dayandığı temel esasları teşhis ederek şifaya vesile olan Üstadımız, belki binlerce insanın hem dünyasını hem de ahretini berbat eden bu hastalığı Risale-i Nur Külliyyatında “Vesvese Bahsı” başlığı altında ele almaktadır.

Eserlerde “*Ey marazı bestesi eylem müptela! Bilir misin vesvesenin neye benzer? Musibete benzer.*” (Sözler;21.söz 2.makam) diyerek, vesvesenin ilk başta ahreti etkileyen boyutunu ele alıyor. Çünkü Üstad, asıl musibetin “dine gelen” musibet olduğunu belirtiyor. Vesveseye de musibet demesi

dünyamızı zindana çeviren bu hastalığın ahiretimizi de berbat edecek bir mahiyette olmasındandır.

Peki, bu musibetli vesvesenin tiryakı yok mu? Elbette var. 21.

sözün 2. makamında Üstad, yazılı bir antidepressan sunuyor bizlere. Gündelik hayatta, namazda gelen kötü görüntüler, abdest alınırken “Başımı yıkadım mı? Kolumun arkası kuru mu kaldı acaba?” gibi düşünceler, simetri ve temizlik hastalıkları gibi çeşitli sorunları beraberinde getiren vesveseye karşı Üstadımız, “*Ehemmiyet verdikçe şîşer ehemmiyet vermezsen söner. Ona büyük nazarıyla baksan büyür küçük görsen küçülür. Korksan ağırlaşır hasta eder. Havf etmezsen hafif olur mahfi kalır. Mahiyetini bilmezsen devam eder yerleşir, mahiyetini bilsen onu tanısan gider.*” diyerek bizlere ilacın özünü belirtmektedir. Ehemmiyet verildiğinde ise vesvese hastalığı melekeye döner.

Örneğin, namazda aklına gelen münafî-i edep çirkin haller, onu namazın terkine kadar götürür. Ne yazık ki basit bir vesvese, namaz veya tenasi edilse maddi ve manevi hayatı etkilediği gibi, saadet-i dareyni de zedeler. Cena-b-ı Hak bizi ve sizleri şeytanın vesveselerinden muhafaza eylesin amin.

ELLER YENİ HİZMET HAMLELERİ İÇİN HAVAYA KALKACAK

“Gençlerin yetiştirilmesi, kadroların gençleştirilmesi için tertip edilen şuraların üçüncüsü için gün sayılıyor.”

UMEK koordinatörlüğünde altı ayda bir yapılması planlanan ve bugüne kadar iki tanesi gerçekleştirilen Gençlik Şûralarının üçüncüsü önümüzdeki günlerde Başiskele’de gerçekleştirilecek. Yoğun katılımın beklendiği programda, gençler iman hakikatlerinin geniş çevrelere ulaşacak plan ve projeler üzerine kafa yoracak.

İlk etabı Kocaeli’de yapılmıştı

Birinci etabı Kocaeli’de gerçekleştirilen şûrada ilk aşama olarak genel teklifler alınmış ve yapılacak işlerin çerçevesi çizilmişti.

5 Mart 2022 tarihinde yapılan şûra ise daha çok “nasıl yapılması gerektiği” konusuna odaklanmıştı. Bu çerçevede gençlerden hizmete dair gelen teklif ve tavsiyelerle ufuk açıcı bir müzakere zemini temin edilmişti.

Antalya etabı verimli geçmişti

3-4 Aralık’ta Antalya’da düzenlenen II. Gençlik Şûrası ise daha önceki toplantıda konuşulan konuların, yapılan proje tekliflerinin somutlaştığı bir zemin oldu. Birinci toplantıda konuşulan konuları teklif ve proje safhasından çıkarıp uygulamaya koyabilmek adına icracı heyetler oluşturuldu. Katılımcılar, Dijital Hizmet Heyeti, Sosyal Faaliyet Heyeti ve Yurt Dışı Hizmetleri Heyeti isimleri altında bir araya geldiler.

III. Gençlik Şûrası’na doğru

4 Haziranda gençlik şûralarının üçüncüsü tertip edilecek. Yine yoğun bir katılımın beklendiği toplantıda, ilk olarak önceki şûradan bugüne kadar heyetlerin yaptıkları çalışmalar üzerinde durulacak. Heyet sekreterlerinin heyetlerin faaliyet raporlarını takdim edecekleri toplantı, yeni gündemlerin belirlenmesi ile devam edecek.

Ayrıca birçok alanda şevke medar çalışmalara vesile olan gençlik şûralarının önümüzdeki günlerde yapılacak olan toplantısında yeni heyetlerin teşekkül ettirilmesi de gündemde.

Google 2 senedir aktif olmayan milyonlarca hesabı silecek

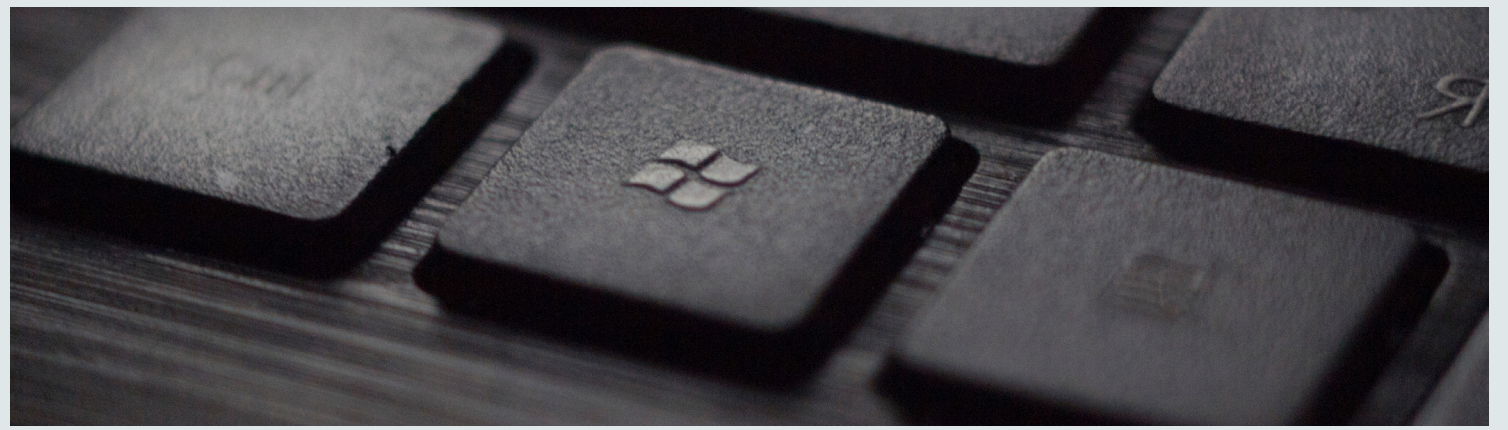
“Google, dolandırıcılık ve hesap hırsızlığına karşı önlem almayı amaçlayan yeni güncellemesini açıkladı.”

Google, 2021’den bu yana kullanılmayan muhtemelen milyonlarca hesabın kalıcı olarak silineceği bildirildi. En az 2 yıldır kullanılmayan veya giriş yapılmayan Gmail, Google Drive ve Google fotoğraflar’daki içeriklerin de silineceği açıklandı. Bu adımın, güvenlik gerekçeyle atıldığı belirtilen açıklamada özellikle eski hesapların kimlik hırsızlığı gibi tehditlere karşı daha savunmasız olduğu kaydedildi. Google söz konusu hesapları Aralık 2023’e kadar silmeyecek.

► NTV

Microsoft’tan siber saldırı uyarısı: ‘Şifrelerinizi değiştirin’

“Microsoft, Çin destekli bir siber aktörün ABD siber altyapılarını hedef aldığını duyurdu.”

GazeteDüvar’ın haberine göre Microsoft, olası bir izinsiz erişimden etkilenenlerin, hesaplarını kapatıp şifrelerini değiştirmesi gerektiği belirtildi.

Microsoft, Pekin Hükûmeti destekli bilgisayar korsanlarının birçok sektörde istihbarat toplama amacıyla ABD’nin kritik siber altyapılarını hedef aldığı uyarısında bulundu. ABD’nin yazılım devi Microsoft yaptığı uyarıda Çinli “Volt Typhoon” kod adlı siber aktörün ABD’deki kritik altyapı kuruluşlarına yönelik ‘kimlik bilgisi erişimi ve ağ sistem keşfi odaklı, gizli ve hedefe yönelik kötü niyetli faaliyetleri ortaya çıkardıklarını bildirdi.

ABD istihbaratının şubat ayında Çin balonunun ABD hava sahasına girdiği sıralarda söz konusu siber aktörün de ABD ağlarına erişim sağladığından haberdar olduğu iddia edildi.

► İlim-Teknik Servisi

Mehmet Emre BARAN

125 cc motosiklet ile uzun yol serüveni

Mekanik işlerle üç yıldır uğraşıyorum ve şimdiye kadar tamamladığımız dört farklı projemiz var. Bu projeler daha çok buggy, atv ve motosiklet kategorisine dahil oluyor.

Motosiklete binmeyi ve uzun seyahatler yapmayı çok seviyorum. Kullandığım motosiklet 125 cc hacminde ve hava soğutmalı. Evet radyatöre sahip değil. Soğutma direkt olarak hava ile sağlanıyor. Bunu daha iyi anlamak için Radyatör çalışma prensibini hatırlayalım:

Bildiğiniz üzere araçlarımız yakıtlarla çalışıyor. Motorun içine giren yakıt ve beraberinde hava (oksijen) sıkıştırılarak ateşleniyor ve burada bir patlama elde ediyoruz. Bunu da bir mekanizma sayesinde hareket enerjisine dönüştürüyoruz. İşte bu olay esnasında motor yüksek sıcaklıklara ulaşabiliyor. Bu sıcaklığın çok yüksek olmaması gerekiyor. Bunu sağlamak için yanmanın gerçekleştiği motor silindirini çevreleyen su kanalları bulunuyor. Bu kanallardaki su devridaim şeklinde sürekli sistemi dolaşıyor. Silindir kısmından çıkan suyumuz borulardan geçerek geniş ve dolamaçlı olan radyatöre gider ve orada, ısınan suyumuz soğur. Soğutma ya radyatörün önündeki fan sayesinde ya da araç hareket halinde ise hava ile sağlanır. Soğuyan su da tekrar motor silindirini soğutmak için yol alır. Sistem bu şekilde motoru soğutmuş olur.

İşte bizdeki motosiklet böyle işlemiyor. Motorun etrafında dolaşan soğuk bir su yok, sadece hareket halindeyken hava ile soğutma sağlanıyor. Peki bu uzun yol gitmemize engel mi?

Tabii ki hayır. Bunu da şöyle sağladım: Motosikletimin zincirine bağlı iki dişli var. Birisi motordaki dişli diğeri arka tekerdeki dişli. Motordaki dişlinin orijinal hali 15T idi. Bende bunu 17T yaparak motosikletin daha hızlı gitmesini sağladım. Böylece motorum, orijinal dişliye göre daha rahat gitmeye başladı. Artık 110 km hızlarda motosikletim daha rahat gidiyor. Bunun tabii ki dezavantajı da var. Tork olarak düşüş elde ediyoruz. Yokuşlarda performans kaybı yaşıyoruz. Yoksa motosikleti yapan mühendisler boş yere 15T dişli takmamışlardır.

Yazıyı son olarak bir anımla bitirmek istiyorum:

Ben geçen sene Isparta'da okuyordum. Sınavlarım bitmişti ve bir an önce ailemin yanına gitmek istiyordum. Gece motosikletimle yola çıkacaktım. Çantalarımı hazırladım, motosiklete bağladım ve üstümü giyindim. Motosiklete bindim o sıra annem aradı ve ne yaptığımı sordu. Memlekete geleceğimi söyleyince anne şefkatiyle, yolda gece başıma bir şey gelmemesini istediği için yola çıkmamam gerektiğini söyledi. Ben de çok ısrar ettim. Hatta biraz da inat ederek "Hayır şimdi yola çıkacağım!" diyerek kalbini kırdım. Daha sonra ikna oldum sabah olunca yola çıktım. Yolculuğum yaklaşık 360 km sürüyordu. Normalde birkaç yerde yakıt almak için mola veriyordum. Ne hikmetse yakıt molasını unuttum. Yakıtımın az kaldığı ise dağ yolundayken aklıma geldi. Sonra yine ne hikmetse her zaman gittiğim yolu da karıştırdım ve yolumu da kaybettim ve çok sıkıntılarla bir köyde motosiklet tamircisine ulaşabildim. Yakınlarda benzinlik olmadığı için o tamirciden yüzde elli pahalya benzin aldım. Sonra en yakın ilçedeki benzinliğe kadar gittim ve nihayet benzin alabildim. Daha sonra da eve sağ salım ulaştım. Böylece anne sözünü dinlemenin ve meşveret etmenin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlamış oldum.

Muhammed Emin ONAY

Kısa ve bi' o kadar da uzun bir gezi

Dünyanın en büyük uzay ve havacılık fuarı TeknoFest... Son gününün 1 Mayıs'a denk gelmesi ile ulaşımın ücretsizliğinden istifade ederek önce Marmaray, sonra M1A metrosunun sakinleri olarak olarak 3 saatlik bir yolculuk çekiyoruz.

Nihayet ulaştığımız giriş alanında, internetten oluşturduğumuz davetiyelerimizdeki QR'ı okutarak turnikelerden geçiyoruz. Fuarın ilk açıldığı saatlerde bile alanın beklediğimizden daha kalabalık olduğunun farkına varıyoruz. Fuarda birçok insanın ilk ilgisini çeken, yerli üretim olan İHA ve SİHA'ların etrafında onlarca insanın toplanıp fotoğraf çekildiğini görüyoruz. Bir taraftan açık alanda sergilenen etrafında onlarca insanın bulunduğu yerli ve ithal birçok hava aracını bir taraftan da Türkiye'nin büyük teknoloji firmalarının çadırlarını ve onların arkasında okulların katıldığı yarışmalarda kullandıkları robotlarını, araçlarını sergilediği çadırları görüyoruz. Uçakların hava gösterilerini beklerken stantları geziyor yerli teknolojileri canlı olarak görüp pozlarımızı veriyoruz. Hava gösterileri başlamadan hemen önce birkaç tane kuşun "Bize de dikkat edin!" dercesine geçişlerini adeta yaratıcılarının

eserlerini sergilemek için yaptıkları gösteriyi de gözden kaçırmadık. Evet insanlık bugün bütün teknolojisini tabiat eserinden esinlenerek üretiyor. Fas'tan gelen gösteri ekibinin hava gösterisini izledikten sonra meşhur F16 uçağı, Solo Türk ile gökyüzü sahnesine çıkıyor. Tabii yakın geçişli uçuşlarda pervaneli motorla jet motoru arasındaki farkı kemiklerimize kadar hissediyoruz. Hem dinlenmek hem de namazı kılmak amacıyla gittiğimiz mescidde 'Dünyanın en büyük havacılık ve teknoloji fuarı' nâmina yakışmayan bir hadise yaşıyoruz: Mikrofonсуuzluk sebebi ile namazdaki kafa karışıklığı... Namazdan sonra artık geri dönüş başlıyor bizim için. Bütün bu TeknoFest gezisinde seçimlerin yaklaşmasına rağmen siyasi bir havanın hakim olmaması ve burada her kesimden insanların -mühendis olsun doktor olsun esnaf olsun veya küçük bir çocuk olsun, hepsini sadece bir amaç için buraya geldiklerini görmek çok hoşumuza gidiyor. Bu ziyaretimiz sonucunda temennimiz, bu fuarın bütün ülkemiz için güzel bir teknoloji, uzay ve havacılık kültürü oluşturmastır.

TeknoFest'in tertibinde önemli isim olan Selçuk Bayraktar'ın da dediği gibi: Binlerce parçaya, yüzlerce elektronik aletlere milyonlarca satır yazılma sahip bir uçağı, sadece 2 parçadan oluşan takoz ile hareket edemez görev yapamaz hale getirebilirsiniz. Yani tamir (imar etmek) zor, tahrip (harap etmek) kolay! Bir Risale-i Nur talebesi olarak bizlere düşen bir takozla dönüşmeden elimizden geldiğince bu takozları kaldırmaya çalışmaktır ve Üstad'ımız Bediüzzaman Said Nursi'nin bir hayali olan Medresetü'z-Zehra projesini, işte buradaki teknolojiye heyecan duyan bunca insan varken gerçekleştirilmeye adım atmak ve diğer kanadı da takınmaktır. Malumunuz uçak tek kanatla uçmaz...

Avustralya'da tam Güneş tutulması

“Avustralya'daki Güneş tutulması insanlığı yine hayretler içinde bıraktı.”

Nadir görülen hibrit Güneş tutulmasını izlemek için binlerce kişi tutulmanın dünyada en iyi görüldüğü yer olan Avustralya'nın batısındaki Exmouth kasabasına akın etti. Ay bölgenin üzerine 40 km genişliğinde bir gölge oluşturmasıyla bölge yaklaşık 60 saniye boyunca karanlık kaldı.

Perth kentinin 1.200 kilometre kuzeyindeki turistik kasaba

normalde 3 binden az kişi yaşıyor. Ancak yıldız gözlemcileri de kasabaya akın edince, Exmouth'un nüfusu 7 kat arttı. hibrit Güneş tutulması, yüzyılda yalnızca birkaç kez meydana gelen nadir bir olay.

İzleyicilerden bazıları tutulmanın gerçeküstü bir his verdiğini söyledi. Bunu “neredeyse dini bir deneyim” olarak nitelendirenler de vardı. ABD'den bölgeye gelen bir

izleyici, bir haber kanalına yaptığı açıklamada tutulma için “akıllara durgunluk verici” dedi ve ekledi “Sadece bir dakika sürdü, ama gerçekten uzun bir zaman gibi geldi. Bunu benzer başka bir şeyle tarif etmek mümkün değil.”

Son hibrit Güneş tutulması Kasım 2013'teydi ve NASA bir sonrakini 2031'de bekliyor.

► BBC Haber

Okyanusların temizlenmesi sandığımız kadar faydalı olmayabilir

Beynimiz, dijital ölçülere göre 2.5 milyon gb depo kapasitesine sahip. Ve bunlara hiç beklemeden ulaşabilme avantajı ile de günümüz teknolojileri ile kıyaslanamayacak kadar tepkisel.

Türkiye'nin yaklaşık iki katı büyüklüğündeki plastik çöp adasını sanıyorum sizde duymuşsunuzdur. Denize atılan plastik çöplerin büyük bir çoğunluğu yok olmuyor. Atılan çöpler daha sonra okyanuslardaki akıntıların da etkisiyle, okyanuslarda birikerek büyük çöp yığınlarını oluşturuyorlar. Okyanuslardaki ekosisteme zarar vereceği endişesiyle temizlenmesi gerektiği yönünde yapılan araştırmalardan birisi hakkındaki gelişmeye göz atalım.

Çöp adaları olarak bilinen deniz çöplüklerinin, insanlar denizden bu çöpleri topladığında yok olabilecek sayısız hassas yaratığa ev sahipliği yaptığı tespit edildi. Bunlardan en önemlisi de Mavi Yelken adıyla bilinen canlı türü. Mavi Yelken'in küçük yelkenleri havaya doğru çıkıntılıdır ve böylece okyanuslarda rüzgar yönünde hareket ederler. Denizdeki çöplükler temizlendiğinde beraberinde, plastik çöplerin üzerinde yaşamakta olan mavi yelken canlılarına zarar vereceği anlaşıyor.

Bu da çöp adalarını temizleme çabalarını oldukça zorlaştırabilir. Oysa bazı çevre örgütleri, yüzeyi ağlarla kaplayarak atığı gidermeyi amaçlıyorlardı. Ancak benzer balıkçılık yöntemleri ile (karides gibi ticari türleri hedeflerken yanlışlıkla yunus gibi yaratıkların yakalanmasına neden olması gibi) bu tür temizlik çabaları, çöp enkazı ile birlikte Mavi Yelken gibi yüzey sakinlerine de zarar vereceği anlaşıyor.

Bilim adamlarının temizliğin potansiyel etkilerini daha iyi anlayabilmek için yürüttüğü çalışmalar, çöp adalarını temizleme çabalarını uzun bir süre duraklatabilir. Ancak işin sonunda, gruplar yine de temizliğe devam etmeye karar da verebilir. Nitekim plastik çöp adalarını ilk keşfeden araştırmacı Moore durum için şöyle diyor. “Bazen biyolojik çeşitliliği korumak için istilacı türleri öldürmeniz gerekir.”

Anlaşılan bu çöpleri okyanustan çıkarmak görüldüğü kadar kolay olmayacak. En doğru yöntemse plastik çöplerimizi denizleri atmamak...

► Science.org

Kısa Kısa

Kız kulesi yeniden ziyarete açıldı

“Restorasyon sürecinde birçok tartışmanın konusu haline gelen Kız Kulesi, iki senelik restorasyon çalışmalarının ardından ziyarete açıldı.”

Yaklaşık 2500 yıllık tarihi ile İstanbul’un göz be-beği konumunda olan Kız Kulesi 2021 yılında uzman bir heyet tarafında yapılan incelemenin ardından restore edilmesine karar verilmişti.

Yapılan incelemede, sonradan yapılan eklemeler ve kullanılan malzeme sebebiyle taşıyıcı kolonların birbiri ile irtibatının kesildiği ve deprem sırasında bütünüyle yıkılmasının muhtemel olduğu gören ekip, hız kesmeden çalışmalara başladı.

Geçmişi ve konu olduğu efsanelerle İstanbul’un göz bebeği olan Kule aslına uygun olarak yapılırken model olarak II. Mahmut dönemindeki bilgiler esas alındı. Zira kule ile ilgili ciddi vesikalar genelde bu döneme aitti.

Tarih boyunca karantina, deniz feneri, deniz zincirlerinin çekildiği yer gibi onlarca amaç için kullanılan yapıya bu süreçte yapılan eklemeler sökülerek orijinal hali korunmaya çalışıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan yenileme ile daha önce senede yüz binin üzerinde gerçekleşen senelik ziyaretçi sayısının daha da artması bekleniyor.

► Kültür-Sanat Servisi

Selçuklu belediyesinden örnek uygulama

“Okul dışı öğrenme ortamlarından “Sanat ve Tasarım Atölyesi” sürdürdüğü faaliyetlerle yoğun ilgi görüyor.”

Konya/Selçuklu Belediyesinin, öğrenciler için oluşturduğu “okul dışı öğrenme ortamı” sağlayan “Sanat ve Tasarım Atölyesi” projesi, robotik ve kodlamadan çiniye, ahşap ve metal uygulamalarından resim yapma ve kağıt katlamaya varan faaliyetlerle, çocukların el becerilerine katkı sağlayıp vakitlerini değerlendirmelerini sağlıyor.

Projenin odağının; sosyal gelişim, paylaşım erdemi, zihinsel aktivite, el-göz koordinasyonu gibi değerlerin çocuklara erken yaşta yerleştirilmesi olduğunı söyleyen belediye başkanı, öğrencilerin bu şekilde “yeni ufuklar” kazandığını ifade ediyor.

► Kültür-Sanat Servisi

Talha YALÇINKAYA

Gafletten huzura

Selamına muhtaç geldik;
Sevgine ihtiyaçla,
Şefkatine, aşkına...

Her kervansarayda adını duyduk.
Övgünü duyduk, duyurduk.
Her yerde hep seni sorduk.

Huzurun övüldü her yerde.
Huzurunun huzuru...
Risaletine şahadetin ağırlığı...

Resulüm! Habîbim! Ey Nebi...!
Rabb’in seslenişlerini duyduk.
O’nun hitabındaki seni sevdik.

Her yüzde O’nu gördük.
O’nun en sevdiğini gördük.
Seni gördük Ya Muhammed!
Seni gördük Ey Resul!

Seni var edenin güzelliğini,
O’nun sende tecellisini,
O’nda senin sevgini,
Sende O’nun sözlerini duyduk.

Özledik ya Resulallah.
Bunaldık artık sensizlikten.
Sıkıldık yetimlikten, öksüzlükten.

Dayanmak zamanı geçti takvimlerden
Kalmadı gibi aşkın gönüllerde
Hasta ruhum sensiz çöllerde
Gel ey hekim-i Lokman
Gel şefaatin ile kıl bu derde çare

Tek bir selam hatta tek bir kelim
Yeterdi yıkmaya darağacımı
Bir kez görmekle nice sahabe
Bulmadı mı sende meramını

Ey en güzel ötüşlü bülbül
Ey derde çare, ruha gül
Ey yar!
Ne olur şu yârana gül

Gül ki cihan huzura ersin
Gül ki ruhlar canda dirilsin
Gül ki ruhlar Can’a dirilsin

Ey Makam-ı mahmudun gülü
Kâinatın nazlı çiçeği
Ey Muhammed’im
Ne olur dile ki Rabb’imden
Kalbimi sensiz tutmasın...
Seni bana unutturmasın...
Sen ne dilerse o olur.
Bildir arzularımı ne olur...

Ey en sevilesi sevgili!
Tüm mahlûkatı şahit tutarız ki!
Seviyoruz O’nu, seni.
İnanıyoruz O’na, sana.
Kabul ettik sözünüzü.
“İşittik ve İtaat Ettik”
“Semi’na ve ata’na.”
“Semi’na ve ata’na.”

Muhammed Baran ASLAN

Molla Said

Yıllar yılı şu gençlikle cenk ettim.
Genç yaşımda küllendim ben Üstad’ım.

Ahir zaman denen şu kör kuyudan,
Kaçtıkça hep tökezledim Üstad’ım.

Ezilen ruh zerreye razı olur
Beden kâinatı ister Üstad’ım.

Suya baksa buzdan bir ateş görür.
Vesvese ağına düşer Üstad’ım.

Günbegün döner bir bataklığa.
Çırpındıkça dibe batır Üstad’ım.

Lakin öyle bir an geldi çattı ki,
Zihnime bir isim düştü Üstad’ım.

Sordum: “Kimdir bu kılıncın maliki?”
Molla Said demişlerdi Üstad’ım.

Sonra asâr gönlüme bülbül oldu.
Risale-i Nur’a koştum Üstad’ım.

Kıraat ettikçe belki melekler,
Kanatların yere serer Üstad’ım.

Ruhun şâd olsun ki dünkü bebekler
Bugün şakirtlerin oldu Üstad’ım ...

İbrahim Yasir TEĞİŞ

Tefekkür-ü hayvanat

Hakkın bir tecellisi bu yakut sisli gözler
Küçük büyük hayvanat, Halık’ımı bize göster
Meşveret-i meşruadan alır gücünü karıncay-ı cumhur
Gaye-i hilkatı, anmaktı Râhim’i, tüm alem-i ziruh-u meşhur
Bin bir türlü huriden alır numune-i ecza
Taife-i arıdan var mı Rabb’in ismine daha mücella
Bilmez beşer sineğin sayısız rahmet yolunu
Abdesti dahi ondan öğrenir, çağırır insanoğlunu
Hüdhüd-ü Süleyman çokça nurlarla alakalı bir can
Haydi! Üstadım’ın penceresinden Rabb-i Râhim’ini an
Dinle de şu “Ya Râhim” zikrini mübarek kediden
Sonra tefekküre dal bu semavat denizinden
Al ruhununa kal’a gibi nurları ey nur-u cemaat
Bu taifeden, akleden bir kavim için deliller var kat kat
Sonra vur mihenge al hakikati altın dolu sandık
Batıla uyduk da bu dünyada bakiyiz diye kandık
Ne arşın gölgesinde kalmış fikr-i hürriyet
Ne denizden arşınlanıp gelmiş ezeli hikmet
Tüm nebatat ve hayvanat akvam-i beşeri gözler
Yeri gelir akar dillerinden ibret dolu sözler
Kimi dinler yaşar da çıkar a’la-yı illiyine
Kimi inkâr eder de düşer esfel-i sâfiline
İşte sendedir tüm bu hakikat cevheri
Tercih etme sakın camı, kömürü mülkleri
Sana sunulmuş en nadide pırlantalar
Kalbi kararmamış her insan bu ticareti anlar
Dilerim tefekkür kalbini bizlere açsın
Nur üstüne nur olsun bizi cennete saçsın.

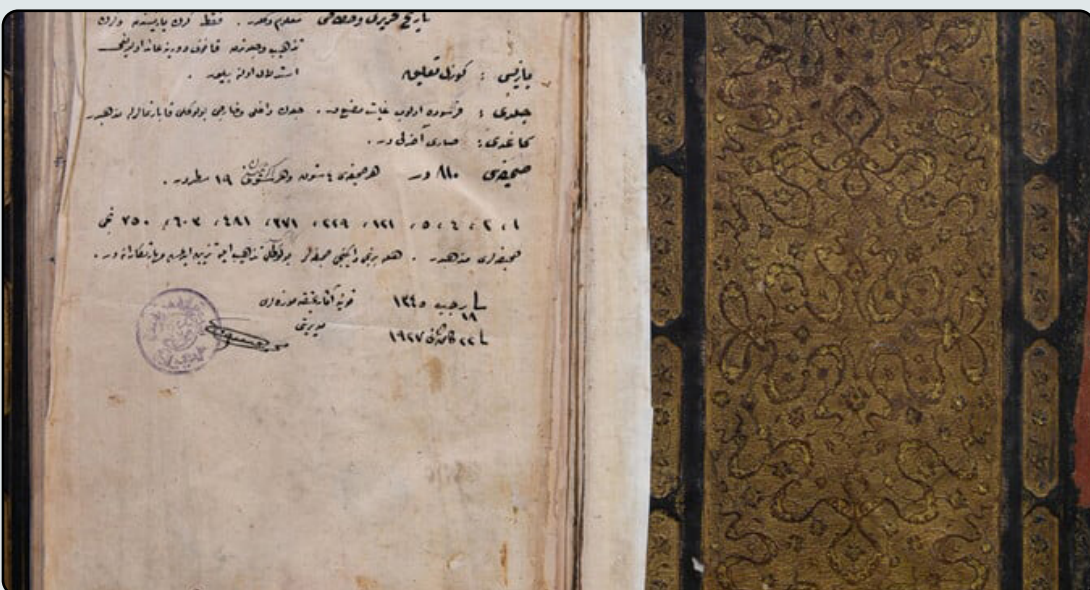
“Rami Kütüphanesi’ndeki Kitap Şifahanesi bölümünde yazma eserlerin bakım ve onarım çalışmaları yapılıyor. Bu eserlerden biri de Kanuni dönemine ait olduğu düşünülen Mesnevi nüshası oldu.”

İstanbul’un en büyük, Avrupa’nın ise sayılı kütüphanelerinden biri olan Rami Kütüphanesi’ndeki Kitap Şifahanesi bölümünde yazma eserlerin bakım ve onarım çalışmaları gerçekleştiriliyor. Şifahanede dünyada tek örneği kalan ya da çok eski kitaplar, yıpranma derecelerine göre aylar süren detaylı çalışmalarla restore ediliyor. Bu eserlerden biri de Konya Mevlana Müzesi koleksiyonuna ait olan Mevlana Celaleddin-i Rumi’nin “Mesnevi nüshası” oldu. Konya’dan Rami Kütüphanesi’ne getirilen Mesnevi nüshası burada çeşitli aşamalardan geçirilerek restore edildi.

Yazma Eserler Kurumu Kitap Şifahanesi restoratörü Kevser Görgülü Uçar konuyla ilgili olarak, “Mesnevi nüshası Kanuni döneminde istinsah edildiği düşünülüyor aslında istinsah tarihi belirsiz, herhangi bir kayıt bulamadık fakat tezhip özellikleri ve süslemeleri, ciltte kullanılan teknikler araştırıldığı zaman uzmanlar tarafından Kanuni döneminde istinsah edildiği düşünülmektedir.

Tezhip özellikleri de süsleme açısından oldukça zengin bir eser, hem ciltte hem metinde kullanılan teknikler oldukça göz alıcı. O dönemin cilt özellikleri incelendiği zaman bu eserin aslında cildinin ön kapaklarının kapak içinde, kapak içi kapaklarının ise tam tersi ön kapak ve arka kapaklarda bulunduğu tespit edildi. Bu yüzden eseri orijinal hale dönüştürdük.” şeklinde konuştu.

► İHA

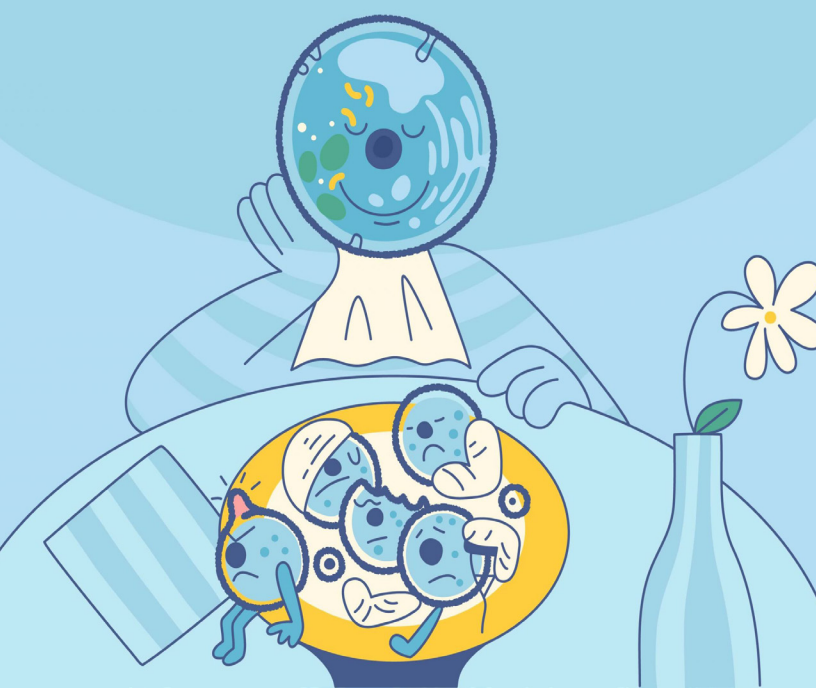

Ahmet Sertaç İLERİ

Otofaji ve oruç

2016 yılında Nobel Tıp/Fizyoloji ödülü, otofaji olarak adlandırılan, hücre içeriğinin bozulma ve geri dönüştürülmesi süreci olan önemli bir mekanizmanın işleyişini aydınlatmayı başaran Japon bilim insanı Yoshinori Ohsumi'ye verildi. Peki bu Otofaji neydi, neden böyle büyük bir ödüle layık görüldü ?

Otofaji, hücrelerin kendilerini yenilemek için kullandıkları bir biyolojik süreçtir. Kelime anlamı olarak “kendini yiyen” anlamına gelir. Bu süreçte, hücrelerin zararlı ve gereksiz maddeleri ortadan kaldırması için kendi kendilerini parçalaması söz konusudur. Bu sayede, hücrelerde biriken atık ve zararlı maddeler yok edilerek hücrelerin kendilerini yenilemelerine yardımcı olunur. Otofaji, açlık ve stres gibi durumlarda aktive olur ve vücutta birçok faydalı etkiye sahiptir.

Otofaji, vücudun hasarlı veya zararlı hücrelerini parçalayarak tekrar kullanılabilir hale getirmesi için doğal bir süreçtir. Bu süreç, açlık veya yetersiz beslenme gibi stres faktörleri altında tetiklenebilir. Otofaji, vücudun savunma sistemi gibi çalışır ve çeşitli hastalıkların önlenmesinde ve tedavisinde faydalıdır. Otofajiyi tetikleyen en büyük etken de en az 14 saatlik açlıktır.

Bu araştırmadan önce oruç, bazı dinlerde nefsi terbiye etmek, insanın kulluğunu anlamasını sağlayan dini bir ritüel olarak görülürken bu ödülün sonra bu konuya olan ilgi arttı. Eskiden ana öğün-ara öğün merkezli ilerleyen diyet ve sağlık merkezleri tedavilerini açlık ağırlıklı bir beslenmeye doğru çevirdi.

Orucun da bu süreci tetiklediği aşikar. Hz. Muhammed'in de (s.a.v.) orucun sıhhat ile bağlantısını anlatan herkesçe malum birçok hadisi var. Bilinen bir konu olduğu için çok fazla girmeyeceğim.

Oruç ve yetersiz beslenme, vücudun stres altında olduğunu hissetmesine neden olur ve bu da otofaji sürecinin aktive olmasına yol açar. Bu sayede, vücudun zararlı hücreleri yok edilir ve sağlıklı hücrelerin onarımı teşvik edilir.

Uzun süreli açlıkla ilgili bilimsel araştırmaların ortaya koyduğu faydalar şunlar:

İyi kolesterol olarak bilinen HDL kolesterolü artırırken, kötü kolesterol LDL'yi ve trigliserit oranlarını da düşürür.

İnsülin salgısını engellemek, insülinin daha verimli çalışmasını ve vücudunuzu insülinin etkilerine karşı daha hassas olmasını sağlar.

Yağ ve şeker metabolizmasında rol alan ve kalp hastalıkları ve kalp krizine karşı koruyan bir hormon olan Adiponektin seviyesini artırır.

Bilişsel fonksiyonları geliştirir, beyni hafıza ve öğrenme kabiliyetindeki değişimlere karşı koruduğunu gösterir. Alzheimer gibi hastalıkların gelişimini de yavaşlatmaya yardımcı olur.

Elbette şu unutulmamalı, bu konuda yapılan araştırmalar halen yeni. Net bir hüküm verebilmek için daha çok fazla araştırmaya ihtiyaç var. Ayrıca bilimsel araştırmaların sonuçlarına kesinmiş gibi bakıp İslam ile temellendirmeye kalkışılmamalı. Bilimsel bulgular İslam'ın temeli değil mevcut imanınızı pekiştiren, sağlamlaştıran çıkarımlardır

Ubeyd ÖNBAŞ

Ruhun ve bedenın şıfası:Namaz

“Din-i hak saadetin fıhristesidir.” Bu veciz tespit, dinimizin iki cihanda huzur ve saadeti temin eden bir program olduğunu izhar eder. Zira her emrinde sayısız hikmet, fayda, feyiz ve fazilet olan ibadet; insanın maddî ve manevî hayatını düzene koyar.

Risale-i Nur'da geçen, “Namaz, kul ile Allah arasında yüksek bir nispet ve ulvî bir münasebet ve nezih bir hizmettir ki, her ruhu celb ve cezb etmek namazın şe'ninden-dir. Namazın erkânı, Fütuhât-ı Mekkiye'nin şerh ettiği gibi, öyle esrarı hâvidir ki, her vicdanın muhabbetini celb etmek, namazın şe'nindendir. Namaz, Hâlık-ı Zülcelâl tarafından her yirmi dört saat zarfında tayin edilen vakitlerde mânevî huzuruna yapılan bir dâvettir.” ifadeleri ile namazın önemi vurgulanır.

Dinin direği olan namaz, sırf Allah rızası ve hoşnutluğu için yapılan bir ibadet olduğu halde insan hayatına bakan birçok güzellikleri de vardır. Ancak ibadet eden kişi bu menfaati , güzelliği ve faydayı niyetine esas yapmaz. Namazla beraber gelen huzur, güzellik ve faydalar Rabb'imizin namazla beraber gönderdiği ikram ve ihsanlardır. Risale-i Nur mesleğinin virdi olan tadil-i erkan namazın önemli şartlarındandır.

Genel manası ile namazın oluşturan hareketleri usulüne uygun bir şekilde yerine getirmek demek olan tadil-i erkân ittiba etmenin bugün birçok fizyolojik faydası olduğu keşfedilmiştir. Misal vermek gerekirse:

Aktif ve izometrik egzersizler başlıca egzersiz yönlemleridir. Aktif egzersiz, ferдин kendi kuvvetiyle yaptığı eklem hareketleridir. İzometrik egzersiz ise herhangi bir eklem hareketi oluşmadan yapılan egzersizdir. Bir örnekle özetlersek, elimizle bir duvarı ittiğimizde ne duvarda ne de elimizde herhangi bir hareket ortaya çıkmaz. Ama bu sırada ilgili kaslar egzersiz halindedir.

Namazda da hem aktif hem de izometrik egzersiz örnekleri bulunur. Aktif egzersize, namazın hareketlerinden biri olan 90 derecelik bir açıyla sağa ve sola selam vermek boynumuzun eklem hareket açıklığını koruması misal verilebilir. *Boyun rahatsızlıklarının büyük bir kısmı doğru verilen selamla hafifler, kireçlenmeler önlenir.* Benzer bir şekilde secde halinde de vücut ağırlığı ile izometrik egzersiz yapıp özellikle boyun ve sırt kaslarını uyarak kaslarımızı güçlendiririz.

Egzersizlerin devamlı yapılması ve tekrar sayısı önemlidir. Tıpkı bunun gibi günde beş defa tekrar edilen namaz da düzenli kılındığında; beyni dinç tutar, secdede kan dolaşımı hızlanır, eğilme ve doğrulma hareketleri ile mide ve safra kesesinin rahat çalışmasını yardımcı olarak

sindirim sistemini düzenler, eklemlerin esnekliğini artırır, vücudun dik ve düzgün bir şekilde durması, bağ ve tendonların kuvvetlendirmesi, gözlerin dinlenmesi, vücutta biriken elektriksel yüklerin uzaklaştırması gibi daha sayamadığımız birçok fizyolojik faydası vardır.

Namazın insana sağladığı faydalar bunlarla da sınırlı değildir. Düzenli kılınan bir namazda, kıyamdaki dik duruş, ayak bileği ve boyun bölgelerinde oluşabilecek ağrıları önler. Rükû pozisyonunda belde oluşabilecek ağrı azaltılır. Secde negatif enerjiyi, stresi, yorgunluğu ve elektromanyetik dalgaları toprağa vererek rahatlatır. Düzenli hareketler sonucu hipertansiyon gibi kalp problemleri olan hastalar için kardiyovasküler sistem kapasitesinin (belirli bir sürede belirli bir ritme sadık kalarak uygulanan hareketler bütünü ile) artmasına da katkıda bulunur. Namazdaki oturma hareketimizde kireçlenme riskini düşürür. Çünkü namazda oturur pozisyonunda dizlerimizi derin bükülmeye zorlarız ve bunun sonucunda diz ve çevresindeki yumuşak dokuyu gerip, eklem kıkırdak sertliğini ve basıncını azaltırız.

Netice itibariyle namaz hareketlerinin fiziksel egzersiz değerleri açısından orta derecede egzersize eşdeğer olduğunu söyleyebiliriz.

Görüldüğü üzere Rabb'imizin huzurunda namazda okuduğumuz ayetler ile manevî dinginliğimizi kazandığımız gibi, en ideal zamanda en ideal şekilde yaptığımız namaz egzersizi ile de birçok maddi faydayı fark etmeden elde etmiş oluruz.

Hücrelerimiz yenileniyorsa neden yaşıyoruz?

“Araştırmalara göre vücudumuzdaki hücreler belli periyotlarla yenileniyor. Peki düzenli yenilemenin olduğu bir ortamda neden hala yaşıyoruz?”

Hücrelerimiz, hayatsal faaliyet gösteren en küçük yapı birimimizdir. Yani insan olarak aslında 100 trilyon (1014) hücrenin, hayatımız boyunca eşzamanlı faaliyeti ile yaşamımızı sürdürüyoruz. Her birinin ne kadar önemli olduğunu, hücrelerimizden çok daha küçük olan bir kromozom parçasının normalden 1 tane fazla olması ile sebep olduğu bir hastalıktan hepimiz biliyoruz: Down Sendromu.

Biz fark etmesek de –aynı dünyanın döndüğü gibi- hücrelerimiz, sürekli yenilenme işi ile meşguller. Yani yaşanan hücreler vücuttan tasfiye edilirken yeni hücreler ise iş başı yapıyor. Örneğin karaciğer hücresinin ömrü yaklaşık 150 gün iken hastalandığımızda ilk yardımımıza koşan bir akyuvar olan Nötrofil hücrelerimiz 24 saat bile yaşamıyorlar.

Bu yaşam sürelerinin hepsi ilgili dokuların görevi ile ilgilidir; mesela savaşçı hücrelerimiz, enerjiden ve yüzey alanından tasarruf etmek adına bir mikrop ile karşılaşma anına kadar sınırlı sayıda tutulur. Ya da beyin hücrelerimiz ömürlüktür. Eğer onlar da yenilenselerdi, öğrendiklerimizi sürekli unutup yeniden öğrenmemiz gerekirdi.

Peki sorumuzun cevabına gelirsek: Hücrelerimizin yenilenme sistemini de içlerindeki çekirdekte bulunan DNA'mız belirler. DNA'larımız da zamanla hasar görür ve bu işlemi gerçekleştiremez. Canlı olan her şey gibi hücrelerimiz de dolayısıyla biz de hatta dünyamız da, yakasını Azrail'den (ölümden) kurtarmıyor gibi gözüküyor.

► Sağlık Servisi

İçeceklerde zehirli metaller olabilir mi?

ABD'de yapılan araştırmada, toplumda yaygın olarak tüketilen bazı içeceklerin standartları aşan seviyelerde zehirli metalleri içerdiği tespit edildi.

ABD'de Tulane Üniversitesinde yapılan araştırmada uzmanlar, 25 zehirli metali ve metal kalıntılarını tespit etmek amacıyla meyve suları, bitki bazlı sütler, gazlı ve benzeri piyasada bulunan 60 içeceği inceledi.

Araştırmada, içeceklerden 5'inin insani tüketim amaçlı sular yönetmeliğinde belirtilenin üzerinde toksik metal içerdiği saptandı. İlginç bir şekilde, karışık meyve suları ve badem ile yulaf gibi bitki bazlı sütlerin diğer içeceklerle göre daha fazla zehirli metal içerdiği belirtildi.

60 içeceğin %93'ünden fazlasında kurşun saptandığı ancak çoğunun çok düşük seviyelerde olduğu da ifade edildi. Tulane Üniversitesinden araştırmanın başyazarı Godebo, özellikle ABD'de bulunan alkolsüz içeceklerdeki zehirli metalleri inceleyen çalışmaların yeterli düzeyde olmadığını ve çalışmalarının bu konuda farkındalık sağlayacağını söyledi.

Araştırmanın sonucunda, çocuk ve yetişkinlerde zehirli metal tüketiminin etkilerini görebilmek için yeni bir araştırma yapılabileceği ifade edildi.

► TRT Haber

Said ŞAHBAZ

Tüketici olarak sahip olduğumuz haklar

Aslında alışveriş yaparken sahip olduğumuz haklar, daha alışveriş başlamadan bizi korumaya başlamaktadır. Satıcının sözleşme kurulmadan görüşme aşamasında dürüst davranma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla şöyledir:

- Sözleşmenin yapılması veya şartlarının tespiti hususundaki kararlara etki edecek hususlarda aldattıcı davranışlarda bulunmama
- Gerekli bilgileri karşı tarafa verme
- Karşı tarafın yanlış anladığını fark etme halinde onu uyarma
- Karşı tarafın şahsını ve malını görüşmeler esnasında koruyacak tedbirleri alma

Yine daha ödemeyi yapmadan dikkat edilecek bir diğer mesele şudur: Sözleşme reyondaki fiyat etiketi üzerinden kurulmuş sayılır. Yani aldığınız ürünün fiyatı reyondaki etikette farklı kasada farklı gözüküyorsa geçerli fiyat reyondaki etiketın üzerindeki fiyattır.

Mesafeli satış sözleşmelerinde ve diğer satış sözleşmelerinde tüketici hiçbir gerekçe göstermeksizin yahut ceza ödemeksizin 14 gün içinde malı iade edebilir. Tüketici iadeye ilişkin masraflardan sorumlu tutulamaz. Aynı şekilde satıcı iade bildiriminden sonraki 15 gün içinde para iadesi yapmak zorundadır.

Uzaktan mal satışında sözleşmenin ifa süresi 30 günü geçemez. Yani satıcı siparişi en geç 30 günde teslim etmelidir. Aksi takdirde alıcı sözleşmeden dönebilir.

29188 sayılı Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği'nin 17. maddesine göre, satıcı malın tüketiciye teslimine kadar oluşan hasar ve kayıptan sorumludur.

Yani malın örneğin kargo firmasında ürünün zarar görmesi, hasara uğraması, kırılması veya kaybolması hallerinden tüketici sorumlu tutulamaz. Bu nedenle tüketici sipariş konusu malı kargo firmasından teslim almadan

önce incelemeli herhangi bir hasar veya kayıp olup olmadığını kontrol etmelidir.

Yukarıda sayılan hakları ihlal edilen tüketiciler haklarını tüketici hakem heyetine başvurarak arayabilirler. Eğer aldığınız ürünün meblağı 2022 yılı itibarıyla 3.610 Türk lirasının üzerindeyse doğrudan Tüketici Mahkemesine de gidebilirsiniz

Taha ŞAHİNER

20 yılın hâtimesi

20 yıllık iktidarının ardından AKP en endişeli ve umutsuz seçimine giriyor. Muhalefet adına ise zafer hiç bu kadar yakın olmamıştı.

AKP'nin umutsuzluğunun en büyük etkenleri; mevcut iktidarın artık hiçbir proje üretememesi, sorunları çözmekte aciz kalması, üstüne üstlük mevcut bulunan ve artarak devam eden ve artık bizzat kendisinin sebep olduğu problemler.

Göreve gelirken, dindarların ağır haksızlıklara maruz kaldığı 28 Şubat sürecinin sebep olduğu baskı ortamının verdiği rüzgârı ve AB desteğini arkasına alan iktidar, kendi adlandırmasıyla “muhafazakâr demokrat” kimlikle yürüttüğü ilk iki dönemi fena olmayan bir performansla götürse de son on senedir tökezlemekte, bir bilinmezliğe doğru sürüklenmekte ve halkı da beraberinde sürüklemekte. Önce liberal demokrat, akabinde siyasal islamcı ve şimdi ise milliyetçi bir portre çizmesi bu savrulmayı gözler önüne seriyor.

İktidar, maalesef son yıllarda büyük hak mağduriyetlerine ve haksızlıklara imza attı ve atmaya devam ediyor. Her afette halkını derdiyle baş başa bıraktı. Hemen hemen her şeyi yanlış yaptı ve toplumu bu tarz felaketlere karşı hazırlamadı.

Zira son yıllarda yaşadığımız pandemi, çığ ve orman yangınları, kuraklık tehlikesi, ardı arkası kesilmeyen sel ve deprem felaketleri bunların en somut örnekleri. Buna rağmen iktidar, hem bu felaketlerle mücadele etmeye çalışırken iyice yorgun düşmüş olan milleti ve hem de ülke yönetiminde hiçbir sorumluluğu olmayan muhalefeti suçlamakla meşgul. Sanki 20 senedir ülkeyi kendileri değil de muhalefet yönetiyormuş gibi.

2018'de Başkanlık Sistemi'nin getirilmesi ile yoksulluklar, yoksunluklar, yolsuzluklar, haksızlıklar ve hukuksuzluklar iyice derinleşti ve toplumun geneline yayıldı. Halk her iki haftada bir yapılan gayri resmi bakanlar kurulundan çıkacak bir müjde beklentisi ile avunmaya çalışacak kadar mutsuz ve umutsuz.

Hâl böyle olunca, kan kaybeden iktidar, milliyetçilik topuzuna, hamasi söylemlere ve ucuz dinî ve siyasi polemiklere bel bağlamak durumunda kaldı. Zira artık halkına vereceği bir şey kalmadı.

Belki bugün iktidardakilere sorulsa artık ülkeyi yönetmek istemediklerini söyleyecekler ancak mevcut düzen kendileri tarafından öyle bir hale getirildi ki olası bir iktidar değişikliği kendilerinin hesap verme ihtimalini kaçınılmaz kılıyor. Bu sebeple yanlış politikalar izleme zorunluluğu içerisine girmiş durumdalar ve bu durumdan da artık çıkabilmeleri mümkün gözüküyor.

Millet İttifakı ise temel hak ve özgürlükleri, demokrasiyi, sağduyuyu ve meşrutiyeti esas alan bir politika izleyerek bu sıkışmışlığa bir çare olacağını açık yüreklilikle deklare ediyor.

Millet olarak büyük bir değişimin arefesindeyiz. Artık korku kırıldı ve değişim kaçınılmaz. İnşallah Millet İttifakı istibdad-ı mutlakı kıracak ve hürriyetin kapısını aralayacak. Bu sebeple onların muvaffakiyetlerine azami dua edelim.

Asım Bera ATASEVEN

Sadakat Kahramanı'nın müdafaası

Resul-i Ekrem (a.s.) Miraç mucizesi ile şereflenmesinin ardından Mekke'li müşrikler, Miraç mucizesini Hz. Ebu Bekir'i (r.a.) anlatırlar. Hz. Ebu Bekir “Siz bunları ondan mı duyduunuz?” diye sorar. Müşriklerin evet demeleri üzerine Hz. Ebu Bekir (r.a.) “Vallahi, O söylediyse, şeksiz şüphesiz doğrudur. Siz buna hiç şaşırmaıyn!” diyerek karşılık verir. Bu olaydan sonra Resul-i Ekrem (s.a.v.) ona “Sıddık” unvanını verir. İşte bu olay gibi tarihte birçok kahramanın yanında da sadık yol arkadaşları yer almıştır. Tıpkı Ahir Zaman Müceddidi Bediüzzaman Hazretleri'nin sadık talebesi Zübeyir Gündüzalp gibi.

Nur talebeleri tutuklanıp Afyon hapishanesinde sevk edilmiştir. Konya'da bulunan Zübeyir Gündüzalp de kendisini ihbar etmiş ve tutuklananlar kervanına dâhil olmuştur. Zübeyir Gündüzalp'in vefat yıldönümü vesilesiyle Risale-i Nur'a ve müellifine sadakatle ne kadar liyakat kesbettiğine Afyon Ağır Ceza Mahkemesinde yapmış olduğu müdafaasından iktibaslarla şahitlik edelim:

“Evet, Risale-i Nur Talebesi olduğumu memnuniyetle ve ilân edercesine söyleyebilirim. İnkâr etmek, Risale-i Nur'un bana verdiği fazilet dersleriyle zıt olduğu için, bu cürmü işlemem. Risale-i Nur'un okuyucusu olan bir kimse, okuduğunu gizleyemez; bilakis, iftiharla bilâperva söylemekten çekinmez. Zira çekingenliği icab ettirecek hiçbir cümlesi veya kelimesi yoktur.”

“Evvelce de arz ettiğim vecihle, Risale-i Nur'dan pek az okuduğum halde, pek fazla istifade ettim. Vatan ve millet ve bütün insanlıkça gayet azîm faydaları temin edecek olan bu çok nâfi' eser külliyyatını eğer servetim olsa idi, neşrettirmek için hepsini sarf ederdim. Zira dinimin, vatan ve milletin ebedî saadet ve selâmeti uğrunda bütün mevcudiyetimi feda etmeye hazırım.”

“Ruhumda büyük bir boşluk hissederek, okuyacak kitap ararken, Risale-i Nur'u okuduğum zaman elimde olmayarak ondan ayrılmadım. Kalbimdeki o büyük ihtiyacı, Risale-i Nur eserlerinin karşıladığını hissettim.”

“Birimiz şarkta, birimiz garbda, birimiz cenubda, birimiz şimalde, birimiz ahirette, birimiz dünyada olsak, biz yine birbirimizle beraberiz. Kâinatın kuvveti toplansa, bizi yüksek Üstad Said Nursi'den ve Risale-i Nur'dan ve bizi bizden ayıramazlar.”

“Yirmi seneden beri milyonlarla insana din, iman, İslâmiyet, fazilet dersi veren ve onları dinsizlikten muhafaza eden Kur'ân tefsiri Risale-i Nur uğrunda idam edileceksem, sehpaya “Allah Allah, yâ Resulallah” sedaları ile koşarak gideceğim. “Birimiz şarkta, birimiz garbda, birimiz cenubda, birimiz şimalde, birimiz ahirette, birimiz dünyada olsak, biz yine birbirimizle beraberiz. Kâinatın kuvveti toplansa, bizi yüksek Üstad Said Nursi'den ve Risale-i Nur'dan ve bizi bizden ayıramazlar.”

“Sayın Hâkimler! Teessür ve ızdırap karşısında kalpten bir parça kopsa idi, bir genç dinsiz olmuş haberi karşısında o kalbin atom zerrati adedince paramparça olması lâzım gelir.”

“Risale-i Nur'un neşri için mümkün olsa derimizi kâğıt, kanımızı mürekkep yaptıracağız.”

Bu müdafaayı okuyan biri, Zübeyir ağabeyin “hizmet-i imaniye ve Kur'aniye” için yanıp tutuştuğuna ve buna binaen Risale-i Nur'a sadakatle çalıştığına şahitlik etmemesi mümkün müdür? Allah (c.c.), Zübeyir ağabeye gani gani rahmet eylesin. Bizleri Risale-i Nur'a sadakatle çalışan hadimler eylesin.

Günlük 11 saatten fazlası artık mesai

“Son yıllarda ekonomik göstergeler hızla kötüye giderken Yargıtay'dan da çalışanları ilgilendiren önemli bir karar çıktı.”

Yargıtay, günlük 11 saati, gece ise 7,5 saati aşan çalışmaların haftalık fazla çalışma süresi (45 saat) doldurulmasa dahi fazla çalışma hükümlerine tabi olduğuna hükmetti.

Milliyet gazetesinin haberine göre işten çıkarılan işçilerin başvurusu üzerine harekete geçen Çalışma Bölge Müdürlüğü müfettişleri, iş yerindeki fazla mesai uygulamasına yönelik bir rapor hazırladı. Raporda günlük 11 saati aşan çalışmaların fazla mesai kapsamına alınması gerektiği vurgulandı.

Kiracıya kötü haber

“Mersin'de ev sahibi ve kiracı arasında uzun süredir devam eden mahkeme sonucunda Yargıtay benzer davalar için emsal olacak bir karara imza attı.”

Memurlar.net sitesinin haberine göre Mersin'de yaşanan bir olayda mahkemenin tahliye kararına rağmen kiracı, evden çıkmakta direndi. Yargıtay, mülkte yaşamaya devam eden kiracının, hakkı olmayan yere tecavüz suçu işlediğine hükmetti. Yıllardır kiracı olarak yaşadığı ev, başkasına satıldı. Yeni mülk sahibi de evden çıkmasını istedi. Ancak, mülkü boşaltmayınca ev sahibi ile davalık oldular. Tahliye davasını kazandıktan sonra kiracı, evi tahliye etmemekte ısrarcı olunca mülk sahibi de “hakkı olmayan yere tecavüz” suçundan suç duyurusunda bulundu. Ancak kiracı bu suçtan beraat etti. Yıllardır mağduriyetinin sürdüğünü belirten davacı ev sahibi ise beraat kararını Yargıtay'a taşıdı.”

Nihayet Yargıtay Sekizinci Dairesi “Sanığın katılanın (taşınmaz sahibi) taşınmazını işgalinin bir hakka dayanmadığı anlaşılmakla yerinde olmayan gerekçeyle kurulan beraat hükmü hukuka aykırıdır.” diyerek kiracının işbu davranışının “hakkı olmayan yere tecavüz” kapsamında değerlendirilmesine hükmetti.

Muhsin BOZKURT

“Okumadığım zamanları boşa gitmiş sayıyorum. İnsanın en büyük vasfı okumaktır. Eğer okumuyorsa insanlığın gereği eksik kalır demektir. Okumak yalnızca harfleri takip etmek değildir. Kâinat büyük bir kitap, insan ise onu okuyan küçük bir kitaptır..”

Bize kendinizden bahseder misiniz?

Memleketim Ordu/Mesudiye, İstanbul doğma ve büyümeyim. Üç senelik bir köy hayatım var ama, okumak için İstanbul'a geri dönmek zorunda kaldım. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden mezunum. Tefsir okumak çok hoşuma gider. Yazmaya karşı arzum da ilk lise ikinci sınıfta kendini gösterdi.

Okumadığım zamanları boşa gitmiş sayıyorum. İnsanın en büyük vasfı okumaktır. Eğer okumuyorsa insanlığın gereği eksik kalır demektir. *Zaten Kur'an'ın da ilk emrinin "İkra!" olması bilhassa düşündürücüdür. Şunu da bilmek gerek, okumak yalnızca harfleri takip etmek değildir. Kainat büyük bir kitap, insan ise onu okuyan küçük bir kitaptır...* Allah'ın zatına yol yok ama Allah'ın isim ve sıfatları da taşta toprağa ve özellikle de insana bürünmüş vaziyette. Hepsinin programı ise Kur'an'ın içinde. İşte Kur'an'ı böyle bir nazarla okumak lazım geliyor. Büyüklerimizin de sıkça dile getirdiği gibi "Kendini bilen Rabb'ini bilir..."

Sizin kendi okumalarınızda uyguladığınız bir yöntem var mı?

Kitabı incitmemek adına kurşun kalemle işaretleme yapıyorum. Not düşmek istediğim yeri işaretler, kitabın arkasında düşüncelerimi ifade ederim genelde. Aklimıza gelen manaları derkenar olarak kaydetmekten de kaçınılmamalı.

Tefsir okumalarınızdaki çıkarımlarınız nelerdir?

Bütün menfi ideolojilerin (Komünizm, Nazizm, Kapitalizm vs.) dünyadaki adaletsizliği kendi anlayışlarına göre çözebilecekleri düşüncesi ile çıkmışlardır. Ne yazık ki ifrat ve tefritte saplanıp insanlığa fayda düşüncesi ile zarar getirmişlerdir. Kur'an ise onlardaki bütün 'dane-i hakikatleri' kendisinde toplayıp menfi yanları izale etmiştir.

En iyi yapan bilir, bilen konuşur. İnsan için de kullanım kılavuzu Kur'an'dır. İnsan sadece madde olmadığından maneviyat tarafını gözetmemek büyük bir hata olur: Eski Sovyetler ve şimdiki Çin gibi...

Bir anne-baba çocuğunun kötü yola sülûk etmesini istemediği gibi Allah da kullanırsın aynen öyle muhafaza ediyor lakin serbest bırakmıştır. Bir çamaşır makinesini 'Ne güzel yıkamışsın bu kıyafetleri!' diye taltif etmeyiz ama insan öyle mi?

Allah'ı tanımak demek "vardır" demekle bitmiyor; isimlerini bilmek, anlamak ve o daireye girmekle mümkün...

Aileniz ne iş yapıyordu?

Babam da okuyan bir insandı. Köyde pek okuyan kimse olmadığından Hasan Efendi diye hitap ederlerdi. Okumaya düşkünlüğüm de ondan geliyor biraz.

Sesli ve dijital kitaplar hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bunlar teknolojinin getirdiği çok güzel gelişmeler, büyük nimetler. Ama alıp okumak, hissetmekten de teknolojiden istifade etmekten de müstağni kalmayalım.

Risale-i Nur'la nasıl tanıştınız?

Üniversite sıralarında talebeydim o zamanlarda.. Şu anda pek haberini almadığım, tıp fakültesi öğrencisi olan bir arkadaşım vardı. İhlasın müşahhas bir örneği idi. Beni sık sık derse götürürdü. Hatta o zamanlar mahiyetini ve kim olduğunu sonradan öğrendiğim Mehmet Kutlular ağabey de ders yapıyordu.

Aslında ondan da önce mahalleden okumayı sevdiğimi bilen bir kimse, bana bir kitap verdi. Şualar... O zaman tam anlayamamıştım ama iade ederken 'Bu çok ehemmiyetli bir kitap, teenni ile okumak lazım.' diye belirtmiştim.

Basını da takip ederdim, o zamanlar Sinan Omur'un çıkardığı bir Hür Adam gazetesi vardı. Orada da Risale-i Nur'dan pasajlar görüyordum.

Okuma aşkınızı perçinleyen temel unsurlar neydi?

Babam, küçükken bana gazete aldırırdı. O zamanlar okuma-yazma bilmiyordum ama sanki okumuş gibi eve gelene kadar onlarla meşgul olurdum. Biraz yaradılış meselesi, pek kimse bana telkinatta bulunmadı.

Bir zaman amcamlarda kalmıştım. Çok kalabalık ve fakir bir aile idi. Hepimiz birlikte çalıştık muhtelif işlerde... İnanılmaz bir yorgunluk çekiyordum hatta çoğu zaman derslerde uyuyup kalırdım çalıştığım için. Yine de o şartlarda tüm gazeteleri takip ederdim. Sonraları fikrî görüşüme göre yazar

seçmeye başladım. Maneviyata yönelişim de o sıralar oldu diyebilirim.

Zaman çok kısa, her şeyi okuyacak vaktimiz yok. O yüzden menfi yazıları bırakıp özelleştirdiğimiz alanlara yoğunlaşmayı uygun buluyorum. Her şeyi yiyince midemiz karıştığı gibi her şeyi okuyunca da aklımız karışıyor elbette...

En sevdiğim okumalar da tefsir okumalarıdır çünkü içinde her şey var!

Bu kütüphanenin bânisi olarak biz gençlere üç yazardan üç kitap önererseniz bunlar hangileri olurdu?

Risale-i Nur, baş tacımızdır. Kur'an-ı okuyacağız, manasını ondan öğreneceğiz. Onun haricinde, tüm gençlerimizin evvel emirde Safahat'ı okuması, yanında taşıması lazım. Herkes güzel söyleyebilir ama söylediğini aynı zamanda yaşayan bir kimsedir Akif. İslamiyet'in özünü ifade etmiştir adeta.

Her gencimiz tarihini de iyi bilmeli, güvenilir bir kaynak olarak Yılmaz Öztuna'nın Türkiye Tarihi kitabını da tavsiye ediyorum.

Ayrıca meal olarak da Veli Tahir Erdoğan'ın 300 meal çalışmasını tarayarak hazırladığı tek ciltlik kitabını da unutmadan ifade edeyim. Fıkhî noktada da esas kaynak Ömer Nasuhi Bilmen'in ilmiyalidir.

İslam âleminde yazılan birçok tefsir var. Mukayese ettiğinizde Risale-i Nur nasıl bir mevkide bulunuyor?

Her tefsir hadd-i zatında kıymetlidir. Allah, hepsinden razı olsun, iki çeşit alim vardır: kesbi ve vehbi... Vehbi zatların eserinde Allah'ın inayeti gözükür zira onlar peşinden gidilecek olanlardır. Allah müsaade etmez herhangi bir yanlışlığa eserlerinde. İnanan bir insan Yunus'tan, Mevlana'dan, İmam-ı Rabbani'den istifade etse yeter, hele İmam-ı Gazali ki Hüccet-ül İslam'dır, hayli hayli yeter. Ama Üstad'a sarılsa tam bu zamanın yaralarına ilaç bulur, ahir zamanın dehşetinden kurtulur. Şimdi talele ilimden geliyor, Risale-i Nur ise akılları gözlerinde olanları dahi ikna ediyor.

Bir de Üstad'ın hareket metodu da çok önemlidir. Müsbet yaklaşımları ile mücadelenin fikrî boyutta yapılmasını sağlamıştır ki İslam âlemi şimdi bu dertten muzdariptir.

Yine bir hadis hatırlatmak isterim: 'Asrın imamını tanımadan ölen cahiliye üzerine ölmüş gibidir.' Yani adeta Cahiliye Devri'nde yaşamış gibidir demek.

Risale-i Nur'la farklı bir nimete mazhar olduğumuzu da unutmamak lazım. İman, islam, medrese, Kur'an gibi değerlerimizin kökü kazınmaya çalışılırken kendi has lisanımızda böyle bir eserin hasıl olması ne kadar şükretsek az bir hadisedir.

Bazen derdim ki Üstad neden altı bin sayfa yazmış, keşke on bin sayfa yazsaymış. Sonra anladım ki Birinci Söz'ü bile tam anlayamamışım.

Şunu da ifade etmek istiyorum. Derler ki "İslam'ın iki büyük milleti, üç büyük kültürü vardır." Diğer milletler de tabii bu saftadır. İki millet: Araplar ve Türkler, üç kültür: Arap, Fars ve Türk kültürüdür. Allah Kur'an'ı, Arapça nazil etmiş, Mesnevi'yi Farsça yazdırmış, Risale-i Nur'u da Türkçe ilham etmiştir. İsmail Hakkı Bursevî Hazretleri cennetin bir lisanının da Türkçe olduğunu söylüyor. Üstad bunu ispat etmiştir.

Eşref Edip'le yakın bir dostluğunuz olduğunu duyduk...

Evet. Tashih yapmakta çok titiz olduğum için Eşref Edip bana kitap tashihlerini yaptırdı ve bana çok itimadı vardı. Kitabın namusu sayılır adeta... Kendisi Osmanlıca (Arabî hat) yazı yazardı, ben de sabahlara kadar uğraşıp onları Latinceye çevirirdim. O zamanlar Bugün gazetesinde çalışıyordum, kimse tanımazdı onu ama bana kendisini pek çok kez odamda ağırlamak nasip oldu. Eğer yaşasa idi, Sebilürreşad'ı tekrar açıp başına da beni tayin edecekti. Aynı gazetede beraber çalıştığımız Mehmet Şevket Eysi ile de buna benzer yaşamışlıklarımız mevcuttur.

İdealimde öğretmenlik, okumayı sevdirmek olduğundan bu işlerde devam edemedim. Erzurum ve Van'da tarih ve edebiyat alanlarında akademisyenlik yaptım.

Peygamberimiz'in (a.s.m.) bir hadisi var, bilmana, "Ya öğrenici ya öğretici ya da dinleyici olun, dördüncüsü olmayın; helak olursunuz." Ben de şimdi öğrenci olarak devam etmeye çalışıyorum. Öğreticilik vasfını da makaleler yazarak sürdürmeye çalışıyorum.

Keşke hiç okumasaydım dediğiniz bir kitap oldu mu?

Bizim düsturumuz: "Huz mâ safâ, da' mâ keder." Yani güzel olanı alırsız, kötü olanı bırakırsız. Böyle olunca -itikadımız da sağlam olarak elbette- inşallah muzır eserlerden etkilenmeden güzel yanlarını alabiliriz. Ama bu eserlere bakarken de tabii "Akıl, akıl olsa gerek."

Akıl da bir nevi göz gibidir. Göz ışık olmadan bir işe yaramaz, aklımıza da bir ışık lazım o da vahiydir. Aklı yaratan Allah, elbette kitapları da onların öğretmeni peygamberleri de göndermiştir.

Sizce çok gezen mi bilir yoksa çok okuyan mı?

Gezen de bilir; ama okuyan, gezmeden de bilebilir. Her ikisi de olursa "nûr'un âlâ nûr." Fakat görmenin de bilmenin üstünde bir yeri vardır. Tabii bizzat yaşamış olmayı da hakkalyakîn olarak vasıflandırabiliriz.

Şimdi genç olsaydınız ne yapardınız ve pişmanlık duyduğunuz bir şey var mı?

Ben küçük yaştan beri okumaya gayret ediyorum. Okumanın üzerinde bir şey göremiyorum. Şimdi de onu devam ettirmeye çalışıyorum. Konuşan bildiğini söyler, dinleyen bilmediğini öğrenir. Ben çok şükür kendimi hem kitaplar içinde buldum. Kuru kuruya da okumak değil tabii, kainat kitabını okumak...

Bir de zannediyoruz ki dinlenmek demek uzanıp yatmak demektir. Bilakis en güzel dinlenme meşgaleyi değiştirmekle olur.

İstediğim kadar okuyamadım, ibadet ve dua edemedim. Allah'a sığınıyorum, diyorum.

Ayrıca sizlere de bir tavsiyem var: Kur'an'a kendi alanımızla alakalı yönden daha sıkı olarak bakalım. Yani bir Fizikçinin anladığını bir Edebiyatçı anlamadığı gibi bir Sosyoloğun bakış açısını da bir mühendis kavrayamaz, hâkeza... Siz gençler, Risale-i Nur'da da geçtiği üzere her alandan uzman olarak teşekkül etmiş bir kadro ile Kur'an'ın hakiki manada bir tefsiri için bu işe el atmalısınız.

Kitap okuma alışkanlığınızla alakalı çevreniz ne düşünüyor?

Acı bir gerçek ama mum dibine ışık vermiyor. Halen dahi okumak noktasında aşırıya kaçtığımı söyleyenler var. Ben tüm kitaplarımı okumak için alıyorum; bazısı alır koyar, öyle değil benimki.. Kitap okumak öyle bir âlem ki oturduğun yerde hem maziye dalıyorsun hem müstakbele gidiyorsun. Bu muhteşem bir şey. Bir kitabı okumak yazarıyla da konuşmak demektir. O yüzden bir kimsenin kitabı varsa o kişi yaşıyordur. Allah'tan bu manada uzun ömürler diliyorum ki daha ziyade okuyabileyim.

İşte Kur'an okumak tam manasıyla Allah ile bir mükalemedir. Ondan sonra Ahmet selam almadı Mehmet selam vermedi, hiçbir önemi kalmaz.

RÖPORTAJ

EKREM
DONBALOĞLU

﴿١﴾ اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

﴿٣﴾ اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ

﴿٤﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

﴿٥﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

﴿1﴾ Yaratan Rabb'inin adıyla oku!

﴿2﴾ O, insanı alaktan (asılıp tutunan zigottan) yaratmıştır.

﴿3-5﴾ Oku! Kalemle (yazmayı) öğreten, (böylece) insana bilmediğini bildiren Rabb'in sonsuz kerem sahibidir.

Alak Suresi (1-5)